

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

KLASA: UP/I 351-03/16-02/126
URBROJ: 517-06-2-1-2-17-20
Zagreb, 25. svibnja 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i odredbe članka 5. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14), povodom zahtjeva nositelja zahvata KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace, nakon provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Namjeravani zahvat** – eksploatacija tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju Glavice na području Općine Slivno, nositelja zahvata KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace – **prihvatljiv je za okoliš, uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. Mjere zaštite okoliša tijekom pripreme i eksploatacije

Bioraznolikost

- A.1.1. Drveće i grmlje uklanjati od 31. kolovoza do 1. travnja izvan perioda gniježdenja/reproduktivnog ciklusa većine ptica.
- A.1.2. Ograditi površinski kop.
- A.1.3. Redovito uklanjati invazivne biljne vrste.
- A.1.4. Za vrijeme sušnih dana polijevati vegetaciju uz rub eksploatacijskog polja.

Georaznolikost

- A.1.5. Ukoliko se tijekom eksploatacije naiđe na dijelove prirode koji bi mogli predstavljati geološku vrijednost, radove prekinuti, zaštititi ih od eventualnog onečišćenja i o pronalasku obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu prirode.

Vode

- A.1.6. Za punjenje radnih strojeva koristiti mobilnu crpku opremljenu armaturom za pretakanje goriva i mobilnu tankvanu za skupljanje eventualno prolivene tekućine.
- A.1.7. Spremnike ulja držati nadzemno u posebnim vodonepropusnim zatvorenim prostorima bez odvodnje („eko-kontejner“).
- A.1.8. Sve tehničke popravke, servise kao i pranje mehanizacije obavljati izvan eksploatacijskog polja.
- A.1.9. Odvodnju oborinskih otpadnih voda riješiti ispuštanjem u upojni bunar ili upojno polje kako ne bi došlo do štetnih djelovanja na okolne objekte ili površine.
- A.1.10. Unutar eksploatacijskog polja nije dozvoljeno skladištiti gorivo.

Zrak

- A.1.11. Manipulativne površine i unutarnje transportne putove za vrijeme sušnih dana prskati vodom.
- A.1.12. Oplemenjivačko postrojenje opremiti sustavom za smanjenje emisija prašine u okoliš, tračne transportere zatvoriti, a na presipnim mjestima postaviti gumene trake.
- A.1.13. Upotrebljavati strojeve koji zadovoljavaju važeće propise i ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad propisanih vrijednosti.
- A.1.14. Minirati za vrijeme slabog vjetra („tišine“).

Krajobraz

- A.1.15. Izraditi elaborat krajobraznog uređenja, koji između ostalog mora sadržavati specifikaciju svih sanacijskih radova, radne snage, sadnog i drugog materijala, dovoz plodne zemlje, s dinamikom i troškovnikom po fazama/godinama, kao i grafičke prikaze uređenja/sanacije eksploatacijskog polja po fazama/godinama s karakterističnim uzdužnim i poprečnim profilima.
- A.1.16. Tehničku sanaciju i biološku rekultivaciju provoditi usporedno s razvojem rudarskih radova. Odmah nakon prestanka eksploatacije započeti s biološkom rekultivacijom preostalog otkopanog prostora.
- A.1.17. Biološku rekultivaciju provoditi kombinacijom sadnje autohtonih biljnih vrsta (drvenaste biljne vrste već formiranog korijena i sposobnosti dobrog vezivanja supstrata) i prepuštanja površina prirodnoj sukcesiji. Uz rubove eksploatacijskog polja koji su izloženi pogledu s obradivih površina delte Neretve, posaditi visoke drvenaste i grmolike autohtone biljne kulture.
- A.1.18. Završne kosine obložiti mjestimičnom sadnjom autohtonih penjačica.
- A.1.19. Kontinuirano održavati biljni materijal.

Kulturno-povijesne vrijednosti

- A.1.20. Ako se tijekom eksploatacije nađe na arheološke ili druge kulturno-povijesne nalaze, prekinuti radove i o pronalasku izvijestiti nadležni konzervatorski odjel.

Buka

A.1.21. Aktivnosti na eksploatacijskom polju obavljati isključivo tijekom dnevnog razdoblja.

A.1.22. Koristiti malobučnu opremu i strojeve u skladu s propisima za smanjenje emitirane zvučne snage te ih redovito održavati.

Gospodarenje otpadom

A.1.23. Opasni otpad (otpadna ulja, zauljene krpe i druge materijale natopljene uljem i mastima) skupljati u odgovarajuće označenim i zatvorenim spremnicima s vodonepropusnom tankvanom, te predavati ovlaštenoj osobi.

A.1.24. Proizvodni otpad odnosno istrošene dijelove strojeva i opreme, odvojeno skupljati prema vrsti otpada/materijala i predavati ovlaštenoj osobi.

Miniranje

A.1.25. Miniranje obavljati radnim danom.

A.1.26. Prije svakog miniranja pravovremeno provesti mjere obavješćivanja, najave i osiguranja područja djelovanja miniranja.

A.2. Mjere za sprječavanje iznenadnog onečišćenja

A.2.1. U slučaju izlivanja goriva poduzeti mjere za sprječavanje daljnjeg razlivanja. Osigurati minimalno 50 kg apsorpcijskog sredstva za uklanjanje prolivenog goriva. Ostatke čišćenja (opasan otpad) zbrinuti putem ovlaštene osobe za gospodarenje otpadom.

A.2.2. Izraditi operativni plan kod izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.

A.2.3. U slučaju kvara sustava za obaranje prašine na oplemenjivačkom postrojenju odmah prekinuti rad i otkloniti kvar.

A.3. Mjere zaštite nakon završetka eksploatacije

A.3.1. Završnu biološku rekultivaciju provesti u roku do godine dana nakon završetka eksploatacije prema elaboratu krajobraznog uređenja.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Zrak

B.1. Mjeriti količinu ukupne taložne tvari (UTT). Sedimentatore postaviti na odgovarajuće mjesto kako bi dobiveni rezultati mjerenja skupljenih uzoraka davali realnu sliku stanja UTT u zraku uslijed eksploatacije. Mjerenja provoditi najmanje jednu godinu. U skladu s rezultatima praćenja ovlaštena osoba za obavljanje praćenja kvalitete zraka predložit će potrebu i program daljnjeg mjerenja.

Krajobraz

B.2. Sukladno elaboratu krajobraznog uređenja provjeravati provedenu tehničku sanaciju i biološku rekultivaciju, stanje saniranih površina odnosno provedbu mjera održavanja propisanih elaboratom.

Buka

- B.3. Mjerenja buke provoditi na referentnim točkama T2, T5 i T6 (Prilog 3.) u uvjetima rada strojeva/postrojenja maksimalnim kapacitetom. Mjerenja na točki T2 treba provoditi tijekom svih faza eksploatacije, na točki T5 tijekom treće, četvrte i pete faze, na točki T6 tijekom četvrte i pete faze. Ovisno o uvjetima na terenu, ovlaštena pravna osoba za mjerenje buke koja provodi mjerenje može odrediti i druge mjerne točke.
- B.4. Prva mjerenja provesti na početku eksploatacije, a nakon toga mjerenja provoditi u vremenskim razmacima od tri godine te pri izmjeni radnih strojeva.
- II. **Nositelj zahvata, KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.**
- III. **Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata, KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace, je obvezan dostavljati Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. **Nositelj zahvata, KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- V. **Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata, KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.**
- VI. **Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite i energetike.**
- VII. **Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:**
- Prilog 1. Šira situacija
 - Prilog 2. Situacija završnog stanja
 - Prilog 3. Prikaz mjernih mjesta buke

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace, podnio je 6. prosinca 2016. godine zahtjev Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu Ministarstvo) za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju Glavice na području Općine Slivno. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja (KLASA: 350-02/16-02/61; URBROJ: 531-06-1-16-2 od 30. studenoga 2016. godine) o usklađenosti zahvata s prostornim planovima

- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I 612-07/16-60/110; URBROJ: 517-07-1-1-2-16-6 od 9. studenoga 2016. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu
- Rješenje Povjerenstva za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina Ministarstva gospodarstva (KLASA: UPI/ 310-01/16-03/124, URBROJ: 526-04-02/2-16-04 od 8. srpnja 2016. godine)
- Rješenje o utvrđivanju eksploatacijskog polja tehničko-građevnog kamena Glavice Ministarstva gospodarstva (KLASA: UP/I-310-01/14-03/14; URBROJ: 526-04-02-02/1-16-25 od 11. studenoga 2016. godine)
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik IPZ Uniprojekt MCF d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/13-08/107; URBROJ: 517-06-2-2-2-13-2 od 24. listopada 2013. godine). Studija je izrađena u prosincu 2016. godine, a dopunjena u veljači 2017. godine. Voditelj izrade Studije je mr.sc. Goran Pašalić, dipl.ing.rud.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 10. siječnja 2017. godine informacija o zahtjevu (KLASA: UP/I 351-03/16-02/126, URBROJ: 517-06-2-1-2-17-4 od 2. siječnja 2017. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša 20. siječnja 2017. godine (KLASA: UP/I 351-03/16-02/126, URBROJ: 517-06-2-1-2-17-8).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 15. veljače 2017. godine u Opuzenu, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija, u svojim bitnim elementima, stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima te predložilo da se Studija dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i da se nakon suglasnosti članova na doradu Studiju, Studija uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 20. ožujka 2017. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/16-02/126, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-14), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: U UP/I-351-03/16-02/126, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-15 od 20. ožujka 2017. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za zaštitu okoliša i prirode Dubrovačko-neretvanske županije. Javna rasprava provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 6. travnja do 5. svibnja 2017. godine u prostorijama Općine Slivno, Podgradina 41, Opuzen, radnim danom u vremenu od 9 do 12 sati. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“, na oglasnim pločama i internetskim stranicama Općine Slivno i Dubrovačko-neretvanske županije. Cjelovita Studija objavljena je na internetskim stranicama Ministarstva. U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje 20. travnja 2017. godine, u prostoriji Vijećnice Općine Slivno, Podgradina 41, Opuzen, s početkom u 11 sati. Prema izvješću Upravnog odjela za zaštitu okoliša i prirode Dubrovačko-neretvanske županije o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-01/17-01/33; URBROJ: 2117/1-53/2-17-10 od 8. svibnja 2017. godine), ni tijekom javnog uvida, kao niti u knjizi primjedaba, nisu zaprimljene primjedbe, prijedlozi ili mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti.

Na drugoj sjednici održanoj 15. svibnja 2017. godine u Zagrebu, Povjerenstvo je u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš te predložilo mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: Zahvat obuhvaća eksploataciju tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju Glavice smještenom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji na području Općine Slivno.

Zahvat je planiran Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske-županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03, 3/05, 7/10, 4/12, 9/13, 2/15 i 7/16) i Prostornim planom uređenja Općine Slivno („Neretvanski glasnik“, broj 1/02 i 5/08 i „Općinski glasnik“, broj 6/13 i 4/16).

Do eksploatacijskog polja dolazi se postojećom asfaltiranom nerazvrstanom cestom koja se odvaja od državne ceste D8. Ulaz na eksploatacijsko polje je uz oplemenjivačko postrojenje direktno s nerazvrstane ceste (na k.č. 12468 k.o. Slivno).

Rješenjem Povjerenstva za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina Ministarstva gospodarstva (KLASA: UP/I-310-01/16-03/124; URBROJ: 526-04-02/2-16-04 od 8. srpnja 2016. godine) potvrđene su količine i kakvoća rezervi tehničko-građevnog kamena sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. godine u količini od 6 207 488 m³. U sjeveroistočnom dijelu eksploatacijskog polja neće se eksploatirati zbog izgradnje pristupnog puta i postojeće asfaltne baze, a u sjeverozapadnom i zapadnom dijelu neće se eksploatirati zbog zaštite oplemenjivačkog postrojenja, oblikovanja i zaštite vizure s magistrale i formiranja završnih kosina površinskog kopa. Stoga su potvrđene rezerve umanjene te je ukupno predviđeno eksploatirati 4 871 488 m³ tehničko-građevnog kamena. Uz maksimalnu godišnju eksploataciju od 160 000 m³, vijek eksploatacije iznosit će oko 31 godinu. Eksploatacija će se odvijati u pet faza.

Eksploatacija je na lokaciji započela 1979. godine u granicama tadašnjeg eksploatacijskog polja sukladno projektnoj dokumentaciji. Unutar eksploatacijskog polja je tijekom 1982. godine izgrađeno postrojenje za sitnjenje i klasiranje (oplemenjivačko postrojenje) za koje je Služba za urbanizam komunalne i stambene poslove Općinskog komiteta za privredu Općine Metković izdala 16. studenoga 1982. godine Građevinsku dozvolu (BROJ: UP/I-04-952/80) i za koje je izdana Uporabna dozvola (KLASA: UP/I-361-05/02-01/07; URBROJ: 2117-05/5-3-02/4 od 25. veljače 2002. godine). Početkom 1997. godine unutar eksploatacijskog polja izgrađena je asfaltna baza za koju je 12. ožujka 1998. godine Ured za prostorno uređenje, stambeno komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša Dubrovačko-neretvanske županije, ispostava Metković, izdao Uporabnu dozvolu (KLASA: UP/-361-04/98-01/04; URBROJ: 2117-05/7-3-97-5). Podaci o provedenom praćenju stanja okoliša ne postoje. Na lokaciji se obavljala eksploatacija do 2010. godine kada je tadašnji investitor otišao u stečaj. Eksploatacijom je formiran površinski kop usječen u strmu sjeveroistočnu padinu brda Glavice. Površinski kop je brdskog tipa, ovalnog oblika s dvije visinske etaže i s osnovnim radnim platoom na koti +73. Formirano je čelo radilišta širine oko 180 m i visine 60 do 90 m, sa smjerom napretka radova prema sjeveroistoku, okomito na pružanje slojeva. Bokovi površinskog kopa dužine su oko 140 m. Unutar eksploatacijskog polja nalazi se asfaltna baza u vlasništvu tvrtke STRABAG d.o.o. iz Opuzena. Buduće eksploatacijsko polje Glavice je oblika nepravilnog šesterokuta površine 21,87 ha.

Eksploatacija, odnosno izvođenje rudarskih radova sastoji se od formiranja radnih etaža po visini površinskog kopa (visina radnih etaža 15 m), izrade pristupnih puteva na radne etaže, obodom površinskog kopa, dobivanja tehničko-građevnog kamena miniranjem te uporabom bagera s hidrauličkim čekićem, utovara i unutarnjeg transporta do oplemenjivačkog postrojenja te sitnjenja i klasiranja (oplemenjivanja). Minske bušotine bušit će se hidrauličnom bušilicom. Stijenska masa će se minirati iniciranjem eksploziva neelektričnim ili električnim sustavom zbog manjeg zračnog udara. Minirana stijena utovarivat će se hidrauličnim bagerom ili utovarivačem na etažama. Za prijevoz do oplemenjivačkog postrojenja koristit će se vozila-istresaći. Budući da se u površinskom kopu već obavljala eksploatacija, Idejno rješenje je prilagođeno postojećem stanju te se neće morati raditi

pripremni radovi. Visine etaža određene su s obzirom na geomehaničke osobine ležišta, sigurnost pri miniranju te na utovar i transport. Visina radne etaže iznosit će 15 m, visina završne etaže 15 m, širina etažne ravnine – berme 7 m, kut nagiba radne i završne kosine 75°, a završni kut površinskog kopa 54°. Usporedno s odvijanjem eksploatacije radit će se tehnička sanacija i biološka rekultivacija kad se omoguće uvjeti za to. Situacija završnog stanja prikazana je na Prilogu 2. Svi pomoćni i uredski objekti za redovan rad, koji su trenutno u postupku legalizacije, smješteni su izvan budućeg eksploatacijskog polja. Strojevi i oprema koji će se koristiti na površinskom kopu su hidraulična bušilica, hidraulični bager, buldozer, utovarivač i kamion. Za oplemenjivanje tehničko-građevnog kamena koristit će se stacionarno oplemenjivačko postrojenje. Voda za potrebe polijevanja prometnica i vegetacije će se dopremati kamionima cisternama koje se pune iz vodovodne mreže na koju su spojeni objekti za zaposlene.

Utjecaj zahvata na **bioraznolikost** očituje se kroz gubitak staništa i površina pod postojećom vegetacijom, odnosno kroz trajnu prenamjenu zemljišta. Trajan utjecaj je ograničenog (lokalnog) rasprostiranja i to na planiranoj površini za eksploataciju od oko 20,3 ha. Isti predstavlja zanemariv gubitak postojećih staništa koji su u pripadajućem vegetacijskom pojasu (eumediteransko područje hrasta crnike) površinski znatno rasprostranjeni pa ih planirani zahvat ne ugrožava u značajnoj mjeri. Izravni gubici staništa, odnosno očekivani utjecaj je prostorno ograničen i moguće ga je ublažiti tehničkom sanacijom i biološkom rekultivacijom koje će se provoditi usporedno s razvojem rudarskih radova. Tijekom eksploatacije, u skladu s fazama i dinamikom, i utjecaj na faunu vezan je za gubitak staništa jer se time utječe na smanjenje površina koje su prikladne za hranjenje, reprodukciju, ili lov, a utjecaj traje kroz cijelo eksploatacijsko razdoblje jednakim intenzitetom (učestalošću). S obzirom na postojeće uvjete staništa na eksploatacijskom polju te da je taj prostor pod antropogenim utjecajem već dulji niz godina, ne očekuju se dodatni utjecaji na faunu u obliku uznemiravanja zbog prisustva ljudi i mehanizacije. Po prestanku eksploatacije, provedbom primjerene biološke rekultivacije uspostaviti će se povoljni bioekološki uvjeti za razvoj biljnih i životinjskih vrsta. Sadnjom autohtonih vrsta tijekom biološke rekultivacije smanjit će se utjecaj na biljne zajednice jer će se osigurati uvjeti opstanka biljnih i životinjskih vrsta kroz uspostavu novih staništa.

S obzirom na značajke zahvata i udaljenost od područja koja su zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode, procjenjuje se da neće biti utjecaja na **zaštićena područja**. Eksploatacijsko polje se nalazi unutar područja **ekološke mreže** i zauzima 0,09% područja očuvanja značajnog za ptice HR1000031 Delta Neretve i 0,05% područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove HR5000031 Delta Neretve. U provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, analizom mogućih značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže, ocijenjeno je da se obzirom na smještaj EP, obuhvat i karakteristike zahvata, može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Na samoj lokaciji nema površinskih vodnih tijela, no zahvat se nalazi u blizini prijelaznog vodnog tijela P1_2-NEP, te unutar grupiranog vodnog tijela podzemne vode JKGI_12-Neretva čije stanje je procijenjeno kao dobro. U tehnološkom procesu ne koriste se **vode** te osim čistih oborinskih voda, prilikom eksploatacije ne nastaju otpadne vode. U redovnom radu utjecaj na stanje vodnog tijela moguć je jedino uslijed akcidenta i nepažnje prilikom rada sa strojevima.

Utjecaj na **tlo** je trajan budući da će se tlo u potpunosti ukloniti na dijelu gdje će se obavljati eksploatacija. S obzirom na male količine, tlo se neće posebno uklanjati već se nakon uklanjanja eventualnog raslinja odmah minirati. Nakon miniranja tlo pomiješano s kamenom sitneži (jalovina) će se izdvajati na primarnom situ te će se kao tampon koristiti prilikom izgradnje internih prometnica ili će se plasirati na tržište.

Za potrebe proračuna imisijskih koncentracija čestica prašine (PM_{10} i $PM_{2,5}$), ukupne taložne tvari (UTT) te onečišćenja nastalih uslijed rada strojeva pretpostavljeni su najnepovoljniji uvjeti kada su svi izvori u radu. Vrijednosti dobivene proračunom su manje od propisanih graničnih vrijednosti te se može zaključiti da uslijed eksploatacije neće doći do promjene kategorije **zraka** odnosno neće doći do negativnih utjecaja na kvalitetu zraka.

Ukupni utjecaj zahvata na **krajobraz** procijenjen je kao umjereni što znači da će zahvat uzrokovati djelomičan gubitak i promjenu više ključnih krajobraznih uzoraka (površinski pokrov, reljefni oblici). Dosadašnji rudarski radovi na eksploatacijskom polju uzrokovali su preoblikovanje krajobraza i uvođenje elemenata koji se ističu u krajobrazu uže lokacije. Zahvat će uzrokovati dodatne promjene. U osnovnim vizualnim elementima eksploatacijsko polje će biti djelomično vidljivo iz pojedinih naselja i obradivih površina zapadno od lokacije zahvata. Tijekom i po završetku eksploatacije utjecaj na krajobraz moguće je smanjiti primjenom propisanih mjera zaštite te usporednom provedbom tehničke sanacije i biološke rekultivacije u skladu s prirodnim i krajobraznim zakonitostima na lokaciji eksploatacijskog polja.

Na lokaciji zahvata nisu utvrđena zaštićena **kulturna dobra**. S obzirom na položaj i udaljenost zahvata od evidentiranih dobara u širem okolišu (više od 1,5 km) ne očekuje se utjecaj na iste.

Za potrebe proračuna širenja **buke** pretpostavljeni su nepovoljniji radni uvjeti u pogledu emisije buke u okoliš u vrijeme kada će radni strojevi biti na dijelu eksploatacijskog polja najbliže buci najizloženijim stambenim objektima, te kada su istovremeno u radu svi dominantni izvori buke. Rezultati proračuna razine buke koja će se u navedenim najnepovoljnijim uvjetima u pogledu utjecaja buke na okoliš javljati kao posljedica obavljanja aktivnosti na eksploatacijskom polju će biti niže od najviših dopuštenih vrijednosti te se može zaključiti da je utjecaj bukom prihvatljiv.

Uz odvojeno prikupljanje **otpada** u namjenskim spremnicima s obzirom na vrstu otpada i predaje ovlaštenoj osobi ne očekuje se negativni utjecaj na okoliš.

U slučaju maksimalne eksploatacije procijenjen je maksimalni **promet** od 72 kamiona na dan. Prema izvještaju o brojanju prometa na najbližem brojačkom mjestu 6 501 Klek na državnoj cesti D8, prosječni godišnji dnevni promet iznosio je 5 108 vozila, a prosječni ljetni dnevni promet je iznosio 10 583 vozila. Iz navedenog je vidljivo da je u ukupnom godišnjem prometu udio prometa uslijed rada zahvata manji od 1,5%, a u ljetnom manji oko 0,7% te se može zaključiti da je zahvat prihvatljiv.

Pravilnim izborom geometrije bušenja i duljine čepa minske bušotine kao i korištenjem razdvojenog eksplozivnog punjenja u minskoj bušotini koje će otpucavati u različitom vremenskom intervalu utjecaj uslijed **miniranja** će biti prihvatljiv.

Najbliže građevinsko područje lokaciji zahvata je napušteni zaseok Dančanje koji se nalazi oko 270 m južno. S obzirom na to da su prepoznati mogući utjecaji lokalnog karaktera te da se na lokaciji već obavljala eksploatacija, može se zaključiti da neće doći do dodatnih negativnih utjecaja na **stanovništvo**.

Na lokaciji će biti dovoljna količina sredstva za uklanjanje eventualno prolivenog goriva te će se pravovremenim postupanjem mogući utjecaj iznenadnog događaja svesti na najmanju moguću mjeru.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- Mjere zaštite **bioraznolikosti** propisane su u skladu sa člancima 4., 5. i 61. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13).
- Kako bi se smanjio utjecaj pri svakom eventualnom otkriću koje predstavlja zaštićenu

geološku vrijednost, kao i pronalazak geološkog objekta i/ili njegovog dijela, obvezno je prijaviti i zaštititi od uništavanja što je predviđeno mjerom sukladno člancima 101. i 109. Zakona o zaštiti prirode.

- Kako bi se spriječilo onečišćenje **voda** radi očuvanja života i zdravlja ljudi i zaštite okoliša te omogućilo neškodljivo i nesmetano korištenje voda za različite namjene, što je obveza nositelja zahvata propisana člancima 40. i 43. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 153/09, 63/11, 130/11 56/13 i 14/14) propisane su mjere zaštite voda.
- Primjena mjera zaštite **zraka** određena je temeljem članaka 4. i 37. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 130/11 i 47/14). Člankom 9. stavkom 4. istog zakona utvrđeno je da izvori onečišćenja zraka moraju biti opremljeni tako da ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad graničnih vrijednosti. Mjere se temelje i na Pravilniku o mjerama za sprečavanje emisije plinovitih onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve tpv 401, („Narodne novine“, broj 113/15) i Pravilniku o utvrđivanju sukladnosti motornih vozila i njihovih prikolica („Narodne novine“, broj 80/13 i 97/14).
- Mjere zaštite **krajobraza** su u skladu sa člankom 7. Zakona o zaštiti prirode kojim je utvrđeno da se u planiranju i uređenju prostora te planiranju i korištenju prirodnih dobara treba osigurati očuvanje značajnih i karakterističnih obilježja krajobraza te održavanje bioloških, geoloških i kulturnih vrijednosti koje određuju njegovo značenje i estetski doživljaj.
- Mjere zaštite **kulturnih dobara** određene su u skladu sa člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 136/12, 157/13, 152/14 i 98/15).
- Mjere zaštite od **buke** temelje se na člancima 3., 4. i 5. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13 i 41/16) te člancima 5. i 6. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, broj 145/04).
- Mjere za gospodarenje **otpadom** usklađene su sa člankom 33. Zakona o zaštiti okoliša, a pridonose ostvarenju ciljeva utvrđenih člancima 7., 9. i 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadu („Narodne novine“, broj 94/13) na način da se različiti otpad odvojeno prikuplja i predaje ovlaštenim skupljačima.
- Mjerama za sprječavanje i ublažavanje mogućih **iznenadnih onečišćenja** provedeno je načelo predostrožnosti sukladno članku 10. Zakona o zaštiti okoliša.
- Propisana mjera **nakon prestanka** eksploatacije u skladu je sa člancima 12. i 69. Zakona o rudarstvu („Narodne novine“, broj 56/13 i 14/14) po kojem je koncesionar obvezan prema projektnom rješenju na osnovi kojeg je dodijeljena rudarska koncesija za izvođenje rudarskih radova sanirati devastirano zemljište.

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša** (B) posredstvom stručnih i za to ovlaštenih pravnih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obvezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

- Program praćenja kvalitete **zraka** u skladu je sa člankom 32. Zakona o zaštiti zraka. Koncentracije onečišćujućih tvari u zraku ne smiju prelaziti granične vrijednosti utvrđene u tablici E. Priloga 1. Uredbe o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, broj 117/12).
- Praćenje tehničke sanacije i biološke rekultivacije obavlja se da bi se utvrdilo provodi li

nositelj zahvata uređenje prostora u skladu s propisanim mjerama zaštite **krajobraza**.

- Program praćenja razine **buke** utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti od buke, a način praćenja propisan je člankom 2. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi borave i rade („Narodne novine“, broj 145/04).

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljenja je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve **troškove u postupku** procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu sa člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost **produljenja važenja** ovog rješenja propisana u skladu sa člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

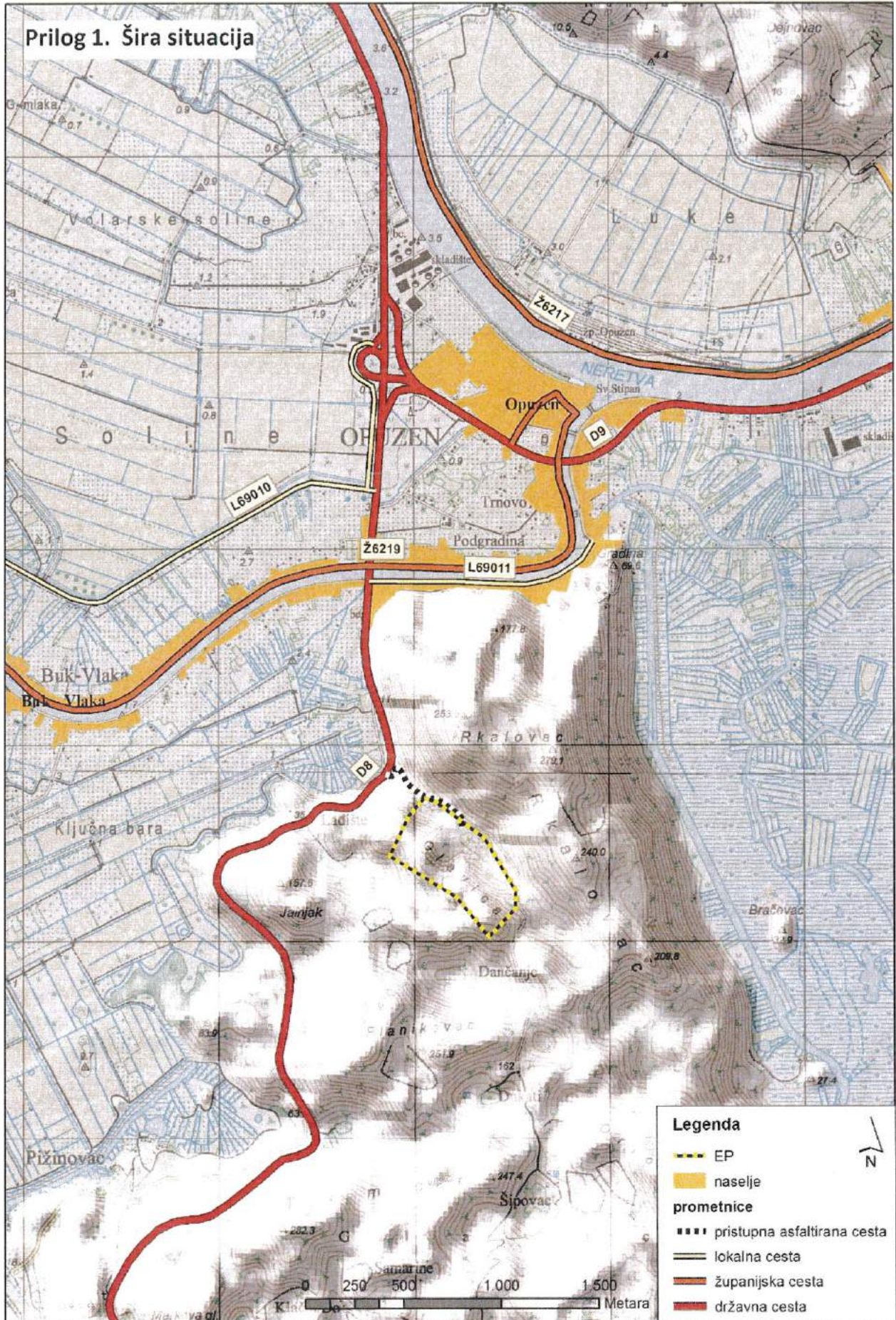
DOSTAVITI:

1. KREMENA d.o.o., Otok 20, Blace (**R! s povratnicom!**)

NA ZNANJE:

1. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
2. Pismohrana u predmetu, ovdje

Prilog 1. Šira situacija

Legenda

- EP
- naselje
- prometnice**
- pristupna asfaltirana cesta
- lokalna cesta
- županijska cesta
- državna cesta

Prilog 3. Prikaz mjernih mjesta buke